

اسماعیلیه و دیگر مخطوطات عربی

پدیدآورده (ها) : رحمتی، محمد کاظم

کتابداری، آرشیو و نسخه پژوهی :: کتاب ماه دین :: اسفند 1380 و فروردین 1381 - شماره 53 و 54
از 69 تا 69

آدرس ثابت : <https://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/33726>

دانلود شده توسط : رسول جعفریان

تاریخ دانلود : 25/11/1396

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) جهت ارائه مجلات عرضه شده در پایگاه، مجوز لازم را از صاحبان مجلات، دریافت نموده است، بر این اساس همه حقوق مادی برآمده از ورود اطلاعات مقالات، مجلات و تألیفات موجود در پایگاه، متعلق به "مرکز نور" می باشد. بنابر این، هرگونه نشر و عرضه مقالات در قالب نوشتار و تصویر به صورت کاغذی و مانند آن، یا به صورت دیجیتالی که حاصل و بر گرفته از این پایگاه باشد، نیازمند کسب مجوز لازم، از صاحبان مجلات و مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) می باشد و تخلف از آن موجب پیگرد قانونی است. به منظور کسب اطلاعات بیشتر به صفحه [قوانین و مقررات](#) استفاده از پایگاه مجلات تخصصی نور مراجعه فرمائید.

پایگاه مجلات تخصصی نور

www.noormags.ir

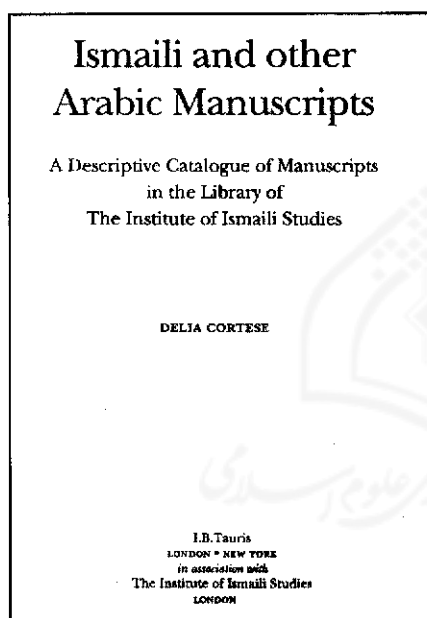

اسفند ۱۳۸۰ و فروردین ۱۳۸۱

۶۹

اسماعیلیه و دیگر مخطوطات عربی

O محمد کاظم رحمتی

O Ismaili and other Arabic Manuscripts, A Descriptive Catalogue of Manuscripts in the Library of the Institute of Ismaili Studies,
O Delia Cortese
O I. B. Tauris, London ۲۰۰۰, PP. XVIII + ۱۷۰

با تاسیس مؤسسه اسماعیلیه در ۱۹۷۷ م در لندن، فعالیت‌های علمی این نهاد آغاز گردید. چاپ آثار متعدد در تاریخ و عقاید اسماعیلیه بیشتر با نام نام‌آورانی چون عارف تامر، مصطفی غالب تداعی گر اذهان بوده است. وجود نسخه‌های خطی اسماعیلیه که برخی از آنها در کتابخانه‌های جهان پراکنده‌اند پژوهشگرانی چون ولادیمیر ایوانف را به فهرست نمودن آنها ترغیب نمود. وی این کار را در مدت اقامت خود در هند انجام داد.

با این حال وجود مجموعه نسخه‌های خطی خصوصی، کار تهیه این فهرست‌ها را با مشکل روبرو کرده است. کتابشناسی اسماعیل کمال پونا والا در سال ۱۹۷۷ م، افق جدیدی بر محققان اسماعیلیه گشود. وی در تکمیل کار فهرست نگارش مجنوع، به ارایه نسخه‌های خطی موجود در مجموعه‌های خطی خصوصی، کتابخانه‌های اسماعیلیان هند پرداخت. مؤسسه اسماعیلیه لندن نیز در کنار دیگر فعالیت‌های خود به گردآوری نسخه‌های خطی اسماعیلیه پرداخته است. نیاز به تهیه فهرست این مخطوطات باعث گردید تا آدام گسک (Adam Gacek) در سال ۸۵-۱۹۸۴ در دو جلد، فهرست این نسخه‌ها را منتشر نمود. آدام گسک قبلاً و در سال ۱۹۸۱، فهرست مخطوطات عربی در کتابخانه مدرسه مطالعات آفریقا و شرق لندن (BSOAS) را تهیه کرده است.

با این حال افزون شدن برخی نسخ جدید، باعث گردید تا خانم دلیا کورتس (Delia Cortese) به نگارش تکمله فوق بپردازد. در این

فهرست به منظور حفظ نظم فهرست‌های گسک، دو سیستم شماره‌گذاری به کار رفته است، یک شماره معرف نسخه در این اثر و شماره دیگر نشانگر رقم نسخه در فهرست گسک است.

شیوه به کار رفته در این فهرست جالب توجه است. در آغاز معرفی کوتاهی از مؤلف نسخه آمده و بعد از آن اطلاعات کتابشناسی و نسخه‌شناسی آمده است. مآخذ دیگری که به این نسخه اشاره کرده‌اند، همراه با مطالعات انجام شده درباره نسخه و در صورت چاپ آن، اطلاعات کامل چاپ یا چاپ‌های کتاب آمده است. فهرست نسخه‌ها از دو بخش تشکیل شده و در بخش اول، فهرست نسخه‌های اسماعیلی (تک‌نگاری، کتب مجهول و مجموعه‌ها) معرفی شده است. بخش دوم، فهرست نسخه‌های غیراسماعیلی موجود در مؤسسه است. دو نمایه اسامی و عنوان کتابها، امکان جستجوی آسان را برای خواننده فراهم کرده است. تعداد کل نسخه‌های معرفی شده در این فهرست ۱۸۸ نسخه است.